

Debatt

Stavkyrkan i Silte — genmäle på ett förtydligande

Med anledning av vissa synpunkter som jag framfört beträffande grunden till stavkyrkan i Silte (*Fornvännen* 1976:1—2) gör Gustaf Trotzig i ett förtydligande (*Fornvännen* 1976:1—2) gällande att min tolkning av två tvärgående bjälkars funktion är omöjlig, då dessa bjälkar "aldrig har haft kontakt med varandra" på grund av att kallmurens stenar överlagrat bjälkarna.

Jag har emellertid ej baserat mina antaganden på att ifrågavarande bjälkar och syllar måste ha direkt kontakt med varandra utan framhåller i min uppsats att: "På ändarna av bjälkarna upplades syllarna, . . . En ytterligare horisontering kunde eventuellt utföras medelst tråkilar mellan syll och underliggande tvärbjälke." Detta framgår även av bilderna 8 och 10 i nämnda uppsats. Att denna uppställning ej är medtagen i min bild 6 beror på att rekonstruktionen där är en principskiss i liten skala, där av naturliga skäl detaljer ej kunnat medtagas.

Det har ej förbigått mig att bjälkarna och syllarna ej har haft kontakt med varandra, vilket ju framgår av bild 12 i Trotzigs upp-

sats (*Gotländskt Arkiv* 1972). Då emellertid bilden ifråga är en rekonstruktionsskiss har jag ej med säkerhet kunnat avgöra vilka detaljer som äro fynd och vilka som äro rekonstruerade. Den mellanliggande plana stenen å bilden har därför av mig kommit att ersättas med en träbit, såsom varande den för mig mest troliga konstruktionen.

Utan att förändra mina synpunkter på grundläggnings sättet kan dock träbiten utbytas mot en plan kalksten.

När stavkyrkan en gång uppfördes och man lagt ut syllarna på ändarna av de tvärgående bjälkarna fann man kanske att syllarna behövde höjas exempelvis på grund av att de redan färdigställda väggstavarna gick för djupt ner i den grävda rännan. Hellre än att fördjupa rännan eller kapa stavändarna valde man den snabbare metoden att utvälja de fåtal plana kalkstenar som behövdes och vilka fanns i byggplatsens omedelbara närhet för att palla upp syllarna till lämplig höjd.

Carl Norman

Stavkyrkan i Silte — reflexioner kring ett genmäle

Det är för mig ofrånkomliga fakta att stavkyrkans syll vilat på en omsorgsfullt lagd kallmur. I denna kunde iakttagas ett hål varur en tvärgående, nu delvis förmultnad, bjälke en gång stuckit ut. Det förefaller mig egendomligt att någon timmerman skulle få för sig att låta kyrkans hela tyngd vila på några bräckliga kalkstensflis instoppade i timmerkonstruktionen så som Norman föreslår. Om man velat uppnå den effekten att

syllarna skulle vila direkt på de tvärgående bjälkarna hade man ju bara behövt att höja dessa, om de låg ojämnt, genom att lägga under några stenar. Tyvärr kan fakta sätta krokben för de stiligaste teorier.

Gustaf Trotzig

Dessa inlägg avslutar diskussionen om stavkyrkan i Silte.

Fornvännens redaktion